

УДК 343.131

DOI <https://doi.org/10.32782/yuv.v5.2022.33>**Д. Зайцев,**ад'юнкт відділу докторантури та ад'юнктури
Національної академії внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ПОЗАСУДОВОГО ОБМЕЖЕННЯ ПРАВА ОСОБИ НА НЕДОТОРКАНІСТЬ ЖИТЛА ЧИ ІНШОГО ВОЛОДІННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

Належне функціонування та розвиток демократичного суспільства неможливе без обмежень прав людини та громадянина. Будь-яка модель суспільних відносин передбачає можливість обмеження окремого індивідуального права з метою забезпечення загального блага, безпечного середовища та недопущення порушення прав інших суб'єктів.

Україна, проголошуючи у статті 1 Конституції України себе демократичною та правовою державою, зобов'язалась забезпечувати загальне благо шляхом створення механізму правового регулювання, у якому обмеження прав людини та громадянина може здійснюватися лише з легітимною метою [1].

Проте, слід відзначити, що, незважаючи на чітко визначений демократично-правовий орієнтир нашої держави, у практичних правовідносинах все-таки виникають випадки протиправного обмеження прав людини та громадянина. Як правило, це відбувається у зв'язку з тим, що підстави обмеження, закріплені законодавцем у відповідних нормативно-правових актах містять невідповідності Конституції України, уповноважені особи не повною мірою дотримуються законодавчих норм при здійсненні юридичної процедури, а також тим, що його наслідки є непропорційними з легітимною метою, яку воно ставило перед собою.

На нашу думку, у сучасній правовій системі обмеження прав людини та громадянина слід розглядати як комплекс взаємоузгоджених норм різних галузей права, які визначають підстави, порядок, а також співмірність обсягу обмеження права з метою, яка обґрунтовує таку необхідність у цілому. З огляду на це, при наданні юридичної оцінки здійсненому обмеженню окремого права особи, ми впевнені, слід розглядати перелічені складові як такі, які визначають правомірність цієї процедури.

Серед широкого спектру прав особи, які піддаються обмеженням є право на недоторканність житла чи іншого володіння, гарантоване статтею 30 Конституції України. Саме Основним Законом визначено підстави його обмеження, вказано, що «не допускається проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду чи обшуку інакше як за вмотивованим рішенням суду. У невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та майна чи з безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні злочину, можливий інший, встановлений законом, порядок проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду і обшуку» [1]. Саме тому, розглядаючи підстави обмеження права особи на недоторканність житла чи іншого володіння, слід розуміти, що

нормативним першоджерелом цієї процедури є норми Конституції України, які в подальшому реалізувалися законодавцем у приписах Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України).

Норми Конституції України заклали законодавчу основу для формування в КПК України окремого механізму реалізації та гарантування недоторканості житла чи іншого володіння. Так, статтею 13 КПК України закріплено засаду недоторканності житла чи іншого володіння особи, відповідно до якої, «не допускається проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду чи обшуку інакше як за вмотивованим судовим рішенням, крім випадків, передбачених цим Кодексом» [2]. Зазначена норма дає можливість досягнути важливе значення досліджуваного права в кримінальних процесуальних правовідносинах, адже його визначено в якості окремої засади, яка, в свою чергу, визначає загальну сутність, юридичний зміст і спрямованість діяльності суб'єктів кримінального провадження.

Зі змісту статей 30 Конституції України та 13 КПК України зрозуміло, що підставами для обмеження права особи на недоторканність житла чи іншого володіння є судові рішення, а також виникнення інших випадків, визначених кримінальним процесуальним законом. Таким чином, цілком слушно класифікувати обмеження права особи на недоторканність житла чи іншого володіння на таке, яке здійснюється на підставі рішення суду та в позасудовому порядку.

Слід зауважити, що форма судового рішення, яке надає процесуальну можливість щодо обмеження права особи на недоторканність житла чи іншого володіння, а також позасудові випадки визначені статтею 233 КПК України. У частині 1 статті 233 КПК України закріплено, що «ніхто не має права проникнути до житла чи іншого володіння особи з будь-якою метою,

інакше як лише за добровільною згодою особи, яка ними володіє, або на підставі ухвали слідчого судді, крім випадків, установлених частиною третьою цієї статті» [2]. Частина 3 статті 233 КПК України вказує про те, що «слідчий, дізнавач, прокурор має право до постановлення ухвали слідчого судді увійти до житла чи іншого володіння особи лише у невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та майна чи з безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні кримінального правопорушення» [2].

Стаття 233 КПК України, якою, як вище вже було зазначено, визначено юридичний зміст процедури позасудового обмеження права особи на недоторканність житла чи іншого володіння, віднесена законодавцем до Глави 20 КПК України, що має назву «Слідчі (розшукові) дії». У зв'язку з цим окремі вчені пропонують ототожнювати юридичні властивості проникнення до житла чи іншого володіння з властивостями, спільними для слідчих (розшукових) дій.

Так, наприклад, Неводнича Л.О., аналізуючи проблеми законодавчих підстав проникнення до житла чи іншого володіння, зазначає, що законодавцем у статті 233 КПК України проігноровано загальні правила проведення слідчих (розшукових) дій, що в подальшому не дозволяє зрозуміти його місце і значення в кримінальному процесуальному доказуванні на відміну від слідчих (розшукових) дій. Необхідність чіткого закріплення властивостей, притаманних слідчим (розшуковим) діям для невідкладного проникнення до житла чи іншого володіння особи дослідниця обґрунтовує неоднозначностями у судовій практиці, зокрема звертає увагу на те, що судді, вирішуючи питання про правомірність застосування при невідкладному проникненні до житла чи іншого володіння особи заходу забезпечення кримінального провадження у вигляді тимчасового вилучення майна визна-

ють такі дії уповноважених суб'єктів незаконними, так як процесуальні підстави для тимчасового вилучення майна у них є виключно при проведенні огляду чи обшуку, а досліджуваний захід є окремою процесуальною дією. Таким чином, Неводнича Л.О. пропонує доповнити статтю 233 КПК України частиною 4, яка передбачить можливість виявлення та вилучення речей і документів, що мають значення для кримінального провадження у випадку, коли зволікання з їх отримання може призвести до їхньої подальшої втрати, знищення чи пошкодження [3].

Ми, натомість, вважаємо, що безпідставно розглядати невідкладне проникнення до житла чи іншого володіння особи як кримінальний процесуальний захід, призначений, насамперед, для кримінального процесуального доказування поруч із слідчими (розшуковими) діями, оскільки це прямо суперечить статті 30 Конституції України, яка допускає можливість позасудового обмеження права особи недоторканності житла чи іншого володіння виключно у випадках, закріплених частиною 3 статті 233 КПК України. Формування статті 233 КПК України з додатковими випадками невідкладного проникнення до житла чи іншого володіння матиме неконституційний характер. Тобто цей кримінальний процесуальний захід слід розглядати, у першу чергу, як інструмент досягнення легітимної соціальної мети шляхом здійснення кримінальної процесуальної діяльності, а не отримання (збирання) доказів або перевірку вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні, що визначено у частині 1 статті 223 КПК України метою для слідчих (розшукових) дій [2].

Вдосконалення кримінального процесуального законодавства в контексті невідкладного проникнення до житла чи іншого володіння, на наше переконання, може визнаватися

належним і правовим лише тоді, коли воно обґрунтоване необхідністю врахування нових обставин у суспільних відносинах, пов'язаних із соціальною потребою, а не розширенням повноважень органів правопорядку у кримінальному провадженні, оскільки це звузить існуючий обсяг конституційного права людини та громадянина. Отже, зміни щодо розширення підстав невідкладного проникнення до житла чи іншого володіння, незважаючи на їх доцільність, не можуть бути запроваджені до КПК України без змін до статті 30 Конституції України.

З огляду на це, позасудове проникнення до житла чи іншого володіння особи є кримінальним процесуальним заходом, що реалізовується в практичних правовідносинах лише у формі обшуку або огляду, коли у невідкладних випадках неможливо отримати ухвалу слідчого судді для проведення цих слідчих (розшукових) дій у загальному порядку, а також за добровільною згодою особи, яка ним володіє.

Повертаючись до змісту статті 233 КПК України, можна виокремити наступні випадки позасудового обмеження права особи на недоторканність житла чи іншого володіння, а саме:

- врятування життя людей та майна;
- безпосереднє переслідування осіб, які підозрюються у вчиненні кримінального правопорушення;
- за добровільною згодою особи, яка володіє житлом чи іншим володінням [2].

Врятування життя людей та майна як підстава позасудового проникнення до житла чи іншого володіння особи може визнаватися правовим і законним рішенням уповноваженого суб'єкта виключно у випадку реальної загрози життю людини, а у ситуації з врятуванням майна повинна існувати загроза його знищення або пошкодження, невідвернення якої матиме руйнівний вплив на нього

та унеможливить подальше використання за призначенням.

На наше переконання, положення щодо врятування життя людей та майна як підстава позасудового проникнення до житла чи іншого володіння не охоплює всі можливі випадки соціальної потреби цього кримінального процесуального заходу. Законодавцем необґрунтовано не передбачено можливості позасудового проникнення до житла чи іншого володіння у ситуації, в якій особі може бути заподіяно тяжкі тілесні ушкодження, або ушкодження, які в подальшому впливатимуть на стан її здоров'я.

Водночас, у слідчій практиці трапляються випадки зловживання процесуальною можливістю проникнення до житла чи іншого володіння у зв'язку з врятуванням майна.

Так, слідчі здійснюють невідкладне проникнення, обґрунтовуючи своє рішення доказами, які вказують про потенційну можливість знищення майна, яке має значення для кримінального провадження, а не реальну загрозу, що в конкретній ситуації вимагає невідкладних дій. Наприклад, при допиті свідка встановлюють, що особа, у житлі чи іншому володінні якої міститься таке майно, висловлювала намір його знищити, проте не вказувала, коли саме вона вчинить ці дії, а також у ситуації, коли за результатами проведення негласних слідчих (розшукових) дій слідчому стала відомою мета особи знищити майно, що має інтерес для кримінального процесуального доказування, однак при цьому у нього немає жодних фактичних даних про період вчинення таких дій, залишаючи загрозу потенційною, а не реальною. Слідчі судді в подальшому визнають такі дії правомірними, при цьому в межах судового контролю не порушуються питання про те, чи могло здійснюватися в такому випадку проникнення на підставі ухвали слідчого судді, а отримання відповідним суб'єктом судового

рішення не було б зволіканням часу, яке призвело до знищення майна.

У більшості випадків не є предметом судового контролю також і період часу, який пройшов з моменту отримання інформації про можливість знищення майна до фактичного проникнення до житла чи іншого володіння в позасудовому порядку. Тобто, користуючись правовою невизначеністю законодавця, здійснюється фактичний обшук з метою виявлення та вилучення предметів і речей, які мають значення для кримінального провадження.

Щоб усунути можливість зловживання у цьому випадку, слід звернути увагу на юридичну техніку, використану законодавцем при формулюванні наступного випадку позасудового проникнення, – безпосереднього переслідування осіб, які підозрюються у вчиненні кримінального правопорушення. У цьому випадку законодавцем було використано ознаку безпосередності, яка виступає вимогою для дій слідчих, що досліджується слідчим суддею в подальшому.

З огляду на це, доцільно сформулювати в КПК України подібним чином і положення щодо невідкладного проникнення до житла чи іншого володіння у зв'язку з врятуванням майна, щоб правомірність такого обмеження виходила з існування безпосередньої загрози його знищення чи пошкодження, а не допускала варіант потенційної.

Ми погоджуємося з позицією Породько В.В., яка вказує, що «врятування майна визнається підставою для обмеження права на недоторканність житла в позасудовому порядку здебільшого в екстремальних випадках природного чи техногенного характеру», проте існуюча модель правового регулювання цієї кримінальної процесуальної діяльності продовжує містити прогалини, які допускають неоднозначний характер правозастосування [4].

Врятування життя людей та майна як підстава невідкладного проник-

нення до житла чи іншого володіння складається з двох різних процесуальних умов, тобто воно може здійснюватися як у випадку, коли є потреба, пов'язана виключно з врятуванням життя людей, так і у зв'язку з окремою необхідністю врятування майна. Одночасна наявність обох умов для здійснення невідкладного проникнення не потрібна.

Розглядаючи позасудове обмеження права особи на недоторканність житла чи іншого володіння у зв'язку з безпосереднім переслідуванням осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення, слід проаналізувати процесуальний статус підозрюваного. Відповідно до частини 1 статті 42 КПК України, «підозрюваним є особа, якій у порядку, передбаченому статтями 276-279 цього Кодексу, повідомлено про підозру, особа, яка затримана за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, або особа, щодо якої складено повідомлення про підозру, однак його не вручено їй внаслідок невстановлення місцезнаходження особи, проте вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень» [2]. Статтею 208 КПК України визначено, що «уповноважена службова особа має право без ухвали слідчого судді, суду затримати особу, підозрювану у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді позбавлення волі, лише у випадках:

1) якщо цю особу застали під час вчинення злочину або замаху на його вчинення;

2) якщо безпосередньо після вчинення злочину очевидець, в тому числі потерпілий, або сукупність очевидних ознак на тілі, одязі чи місці події вказують на те, що саме ця особа щойно вчинила злочин;

3) якщо є обґрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого

корупційного злочину, віднесеного законом до підслідності Національного антикорупційного бюро України;

4) якщо є обґрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні злочину, передбаченого статтями 255, 255¹, 255² Кримінального кодексу України» [2].

Важливо також звернути увагу на те, що у частині 3 статті 233 КПК України використано словосполучення «кримінального правопорушення», а не «злочину», що дозволяє дійти висновку, що невідкладне проникнення до житла чи іншого володіння у розумінні КПК України буде правомірним і у випадку переслідування особи, підозрюваної у вчиненні кримінального проступку.

Відповідно до частини 1 статті 12 Кримінального кодексу України, «кримінальні правопорушення поділяються на кримінальні проступки і злочини» [5].

Натомість стаття 30 Конституції України використовує термін «злочин», що є прямою констатацією технічної помилки законодавця при формуванні тексту частини 3 статті 233 КПК України. Враховуючи, що Конституція України має найвищу юридичну силу, правомірність невідкладного проникнення до житла чи іншого володіння особи у зв'язку з вчиненням кримінального проступку залишається під питанням.

З-поміж іншого, статтею 233 КПК України передбачено можливість позасудового проникнення такими суб'єктами кримінального провадження як слідчий, прокурор, дізнавач, проте слід не забувати, що затримання без ухвали слідчого судді законодавцем віднесено до повноважень уповноваженої службової особи. У частині 6 статті 191 КПК України законодавець роз'яснює, що уповноваженою службовою особою є особа, якій законом надано право на здійснення затримання [2].

Це означає, що кримінальне процесуальне затримання може бути здійснено не лише слідчим, прокурором, дізнавачем, а й іншими суб'єктами, наприклад, будь-яким поліцейським, адже у відповідності до частини 1 статті 37 Закону України «Про Національну поліцію», «поліція уповноважена затримувати особу на підставах, у порядку та на строки, визначені Конституцією України, Кримінальним процесуальним кодексом України та Кодексом України про адміністративні правопорушення, а також іншими законами України» [6]. Таке рішення законодавця щодо розширення переліку суб'єктів, уповноважених на здійснення кримінального процесуального затримання зумовлене, на нашу думку, необхідністю забезпечення нагальної соціальної потреби, пов'язаної з припиненням небезпечних діянь, а також притягненням осіб до кримінальної відповідальності. Це здається цілком виправданим, адже усі випадки, у яких необхідна фактична ізоляція правопорушників не можуть покладатися виключно на суб'єктів кримінального провадження.

На наше переконання, неврегульованою залишається ситуація, коли уповноважена службова особа, яка не є слідчим, прокурором, дізнавачем здійснює безпосереднє переслідування особи, яка підозрюється у вчиненні злочину, пов'язане з необхідністю невідкладного проникнення до житла чи іншого володіння. Якщо допустити, що такою уповноваженою службовою особою є поліцейський, повноваження якого не стосуються здійснення кримінального провадження, то він все-таки має право на проникнення до житла чи іншого володіння, оскільки згідно з приписами пункту 2 частини 1 статті 38 Закону України «Про Національну поліцію», «поліція може проникнути до житла чи іншого володіння особи без вмотивованого рішення суду лише в невідкладних випадках, пов'язаних із безпосереднім

переслідуванням осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення» [6]. Однак, незважаючи на можливість затримання особи невідкладно проникнувши до житла чи іншого володіння, результати таких дій поліцейського не можуть використовуватися в кримінальному провадженні, адже з точки зору законодавця це не невідкладне проникнення до житла чи іншого володіння, що має кримінальний процесуальний характер, а застосування превентивного поліцейського заходу.

З метою належної уніфікації кримінального процесуального законодавства, ми впевнені, що нагальна соціальна потреба як принцип формування процедури кримінального провадження повинен застосовуватися законодавцем і у випадку визначення суб'єктів невідкладного проникнення до житла чи іншого володіння та не обмежуватися лише слідчим, прокурором, дізнавачем, зважаючи на публічний інтерес, закладений в основу розроблення законодавцем процесуальної можливості невідкладного проникнення в цілому. Це жодним чином не порушує вимоги принципу пропорційності при обмеженні права на недоторканність житла чи іншого володіння, оскільки обґрунтовується соціальною потребою.

Поруч з невідкладними випадками позасудового проникнення до житла чи іншого володіння законодавець передбачає здійснення цього кримінального процесуального заходу у зв'язку з добровільною згодою особи, яка ним володіє.

Добровільна згода особи, яка володіє житлом чи іншими володіннями як підстава позасудового проникнення до житла чи іншого володіння може формально відобразитися у написанні нею письмової заяви про дозвіл на проведення відповідної слідчої (розшукової) дії, чи підтвердження підписом цього факту у протоколі, складеному слідчим, прокурором, дізнавачем.

Якщо позасудове проникнення до житла чи іншого володіння, як нами вище було зазначено, може проявлятися в формі обшуку або огляду, то при отриманні добровільної згоди володільця, у ньому може бути проведено тільки огляд. Частиною 2 статті 234 КПК України визначено, що «обшук проводиться на підставі ухвали слідчого судді» [2]. Це вказує про неможливість проведення обшуку на підставі добровільної згоди.

Згідно з частиною 2 статті 237 КПК України, «огляд житла чи іншого володіння особи здійснюється згідно з правилами цього Кодексу, передбаченими для обшуку житла чи іншого володіння особи» [2]. Аналізуючи це правило у випадку проведення огляду житла чи іншого володіння на підставі добровільної згоди, Вознюк А.А., Грига М.А., Дуда А.В. зауважують, що правила для обшуку передбачають його проведення на підставі ухвали слідчого, що, у свою чергу, створює неоднозначні позиції для визначення правомірності огляду, проведеного на підставі добровільної згоди без наявності невідкладних випадків, передбачених частиною 3 статті 233 КПК України та без подальшого звернення з клопотанням про проведення обшуку до слідчого судді [7].

У такому випадку слід виходити з тлумачення статті 30 Конституції України, яка передбачає добровільну згоду, рішення суду і невідкладні випадки як три окремі підстави для обмеження конституційного права особи на недоторканність житла чи іншого володіння. Хоч правова невизначеність дійсно породжує теоретичні та практичні проблеми, на нашу думку, у частині 2 статті 237 КПК України законодавець вказує про необхідність застосування додаткових гарантій конституційного права особи на недоторканність житла чи іншого володіння, коли не існує добровільної згоди, тобто у ситуації, пов'язаній з невідкладним проникненням або

з метою проведення огляду всупереч інтересам володільця.

Таким чином, можемо підсумувати, що законодавцем допущено низку неоднозначних формулювань, які стосуються підстав позасудового проникнення до житла чи іншого володіння особи за добровільною згодою володільця та у невідкладних випадках, що зумовлює неоднозначне розуміння положень КПК України. У науці та практиці кримінального процесу досі не сформовано єдиного бачення щодо місця невідкладного проникнення до житла чи іншого володіння особи у системі кримінальних процесуальних заходів. Правова невизначеність звужує можливості правозастосування, створює додаткові складнощі, що призводять до порушень права на недоторканність житла чи іншого володіння. Крім цього, Конституцією України та КПК України не передбачено всіх соціально обґрунтованих підстав для позасудового проникнення до житла чи іншого володіння у невідкладних випадках.

Стаття присвячена дослідженню позасудового обмеження права особи на недоторканність житла чи іншого володіння, гарантованого Конституцією України. Визначено юридичні критерії, які вказують на правомірність обмеження конституційних прав людини та громадянина, серед яких важливе місце займає легітимна мета, обґрунтована соціальною потребою.

Висвітлено конституційні підстави позасудового обмеження права особи на недоторканність житла чи іншого володіння, реалізовані у кримінальному процесуальному законодавстві України. З'ясовано особливості кожної з підстав позасудового проникнення до житла чи іншого володіння, зокрема у зв'язку з врятуванням життя людей та майна, безпосереднім переслідуванням осіб, які

підозрюються у вчиненні злочину, а також за добровільною згодою особи, яка ним володіє.

Спростовано тези окремих вчених, які вказують про необхідність розширення юридичних властивостей позасудового проникнення до житла чи іншого володіння як інструмента кримінального процесуального доказування. Обґрунтовано позицію про те, що невідкладне проникнення до житла чи іншого володіння особи як кримінальний процесуальний захід може реалізуватися в правозастосуванні виключно у вигляді таких слідчих (розшукових) дій як огляд або обшук, а не окрема процесуальна дія.

Встановлено, що зміни до кримінального процесуального законодавства щодо підстав позасудового проникнення до житла чи іншого володіння особи можуть бути запроваджені лише разом із змінами до Конституції України.

Здійсненням системного аналізу норм Конституції України та інших нормативно-правових актів констатовано наявність законодавчих прогалин у кримінальному процесуальному регулюванні невідкладного проникнення до житла чи іншого володіння особи.

Запропоновано власні рекомендації щодо вдосконалення процедури позасудового обмеження права особи на недоторканність житла чи іншого володіння у кримінальному процесі України.

Ключові слова: легітимна мета, соціальна потреба, пропорційність, затримання особи, огляд, обшук, слідчий, прокурор, дізнавач, уповноважена службова особа.

Zaitsev D. Challenges of extrajudicial restriction of the right to inviolability of housing or other property in the criminal procedure of Ukraine

The article is devoted to the study of extrajudicial restriction of

the right to inviolability of housing or other property guaranteed by the Constitution of Ukraine. The legal criteria that indicate the legitimacy of restriction of constitutional human and civil rights, among which a legitimate purpose justified by social need occupied an important place, are identified.

The constitutional grounds for extrajudicial restriction of the right to inviolability of housing or other property implemented in the criminal procedure legislation of Ukraine are high-lightened.

The peculiarities of each ground for extrajudicial entry into a housing or other property, including in connection with saving lives and property, direct prosecution of persons suspected of committing a crime, as well as with voluntary consent of the person who owns it, are elucidated.

The theses of some scholars who point to the need to expand the legal properties of extrajudicial entry into a dwelling or other property as an instrument of criminal procedural evidence are refuted.

The position where an emergency entry into a person's dwelling or other property as a criminal procedural measure can be implemented in law enforcement solely in the form of such investigative (search) actions as inspection or search, and not as a separate procedural action, is substantiated.

It is established that amendments to the criminal procedure legislation regarding the grounds for extrajudicial entry into a person's housing or other property may be introduced only with amendments to the Constitution of Ukraine.

Based on a systematic analysis of the provisions of the Constitution of Ukraine and other legal acts, it was stated that there are legislative gaps in the criminal procedure regulation of emergency entry into a person's housing or other property.

Recommendations for improving the procedure of extrajudicial restriction of the right to inviolability of the housing or other property in the criminal procedure of Ukraine are offered.

Key words: legitimate purpose, social need, proportionality, detention of a person, inspection, search, investigator, prosecutor, inquirer, authorised official.

Література

1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. № 30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 27.01.2023).

2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 27.01.2023).

3. Неводнича Л.О. Підстави проникнення до житла чи іншого володіння особи: проблеми законодавчого регулювання. Актуальна юриспруденція. 2018. № 5. С. 115-119.

4. Породько В.В. Правові засади проникнення до житла в позасудовому порядку. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 9. С. 59-62.

5. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 27.01.2023).

6. Про Національну поліцію: Закон України від 02 лип. 2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 27.01.2023).

7. Вознюк А.А., Грига М.А., Дуда А.В. Порядок проникнення до житла або іншого володіння особи: актуальні проблеми теорії та практики. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2021. № 2 (119). С. 68-82.

